

La L.O.D.E., un avenç educatiu?

Les necessitats de renovació de la legislació en matèria educativa són òbvies en tots els terrenys.

Calia fer una llei-marc a on es regulàs el dret a una educació gratuïta i democràtica per a tothom. Al mateix temps, s'hauria d'aconseguir una ensenyança més homogènia en quant a la qualitat.

Que l'escola ha de ser l'àmbit idoni per a salvar diferències socio-econòmiques és una qüestió que avui ja no s'amaga a ningú. I que, així mateix, l'escola ha de fer realitat la necessitat de transformació social és ja una observació que peca d'ingènua per massa sabuda.

Ara bé, com aconseguirem totes aquestes i d'altres «coses sabudes» entre tots?

Avui en dia no podem estar sotmesos a canvis estructurals i periòdics en matèria d'educació. És a dir, l'ensenyança no pot estar subjecte a uns canvis polítics que la lliure expressió popular faci dins l'estat democràtic en el qual vivim. L'ensenyança ha d'aconseguir fer realitat les necessitats de transformació i progrés del nostre poble; i això serà així en tant les normatives que afectin el nostre camp no sofreixin continus canvis.

Modernització i progrés significa, forçosament, renovació d'estructures arcaïques. És clar que resulta difícil renunciar a certs privilegis que se consideren drets adquirits. És clar que, després de molts anys de manca de les més elementals llibertats per a tothom en favor d'uns pocs, els pocs de sempre no vulguin veure reduïts els seus «drets eterns i immutables». És clar, en definitiva, que els que durant més de 40 anys han estat cop-piu, ara escainin fort perquè veuen lesionats els seus «interessos», que són, és clar, els de tota la comunitat.

Si ara reivindiquen el respecte i la defensa de la llibertat de creació de centre i d'ideari, de control i direcció per a ells, i d'elecció i consciència per als altres, com podem justificar el silenci sepulcral que ens han oferit durant tots aquests anys passats?

Què pretenen amb aquesta campanya a on només parlen de guerra —escolar i de catecismes—, de pacte, amenaces i tot un repertori lèxic que recorda, sempre en un to bèl·lic, temps enrera de «creuada gloriosa»? Tot just quan l'escola hauria de quedar al marge de qualsevol lluita d'interessos —econòmics i ideològics— per a convertir-se en el lloc d'aprenentatge per a la convivència.

I aquests, sembla ésser, són alguns del supostos de que parteix la L.O.D.E.; i, si és així, benvenuda sia!

— Consideram necessària aquesta llei, en primer lloc, pel seu mateix títol; regula el dret a l'educació per a tothom; i això és especialment rellevant per quan supera desigualtats anteriors. Educació com a servei públic al marge de polítiques partidistes.

— Per primera vegada la participació de tota la comunitat escolar —Professors, Pares, Alumnes, Personal no docent i els propis titulars del Centre, en el cas dels concertats— podrà ser un fet, no un desig o, pitjor encara, una suposició.

— La creació del Consell Escolar de Centre (C.E.C.) permetrà una major llibertat per a tothom; i, sobretot, una certa garantia de que el professor serà un professional i no un portaveu o portanoves de la Direcció o la Titularitat. És a dir, amb la llibertat de càtedra, per a noltros irrenunciable, podrem fer feina des d'una responsabilitat, la nostra; i explicar científicament sense estar subordinats més a ideologies que a «ideari». El professor serà més lliure, i per tant més útil, si no té damunt l'amenaça d'acomiadament per qualsevol criteri arbitrari que pugui marcar l'empresa. I d'això en serà beneficiari tothom.

— Aquest mateix C.E.C. serà òrgan de gestió i participació de tota la comunitat escolar i garantirà als pares el seguiment i control de la línia pedagògica de Centre. S'haurà aconseguit que la llibertat dels pares no acabi en el mateix moment en que s'ha triat el tipus de centre. Permetrà a tothom l'expressió lliure, sense coaccions, de moltes qüestions fins ara tapades o callades per temor, per tabú, per Ideari...

Siguem realistes! Hem de tenir clar que l'Estat ha passat de ser confessional a no ésser-ho. I que no és lícit el mantenir una opció ideològica-religiosa concreta exclusivament amb fons públics. Ens preocupa que alguns pares, pocs, puguin veure restringida la seva llibertat de triar Centre Escolar per als seus fills, però creim entendre que val més el perjudici menor per tal d'aconseguir que la majoria —i no és qüestió aquí i ara de fer una enumeració exhaustiva de les barrades més perjudicades fins al moment present— pugui realment accedir a una ensenyança més digna.

— El sistema de pagament, al professorat dels Centres Privats que concertin, directament per part de l'Administració és un notable progrés. Tot i això, ens sembla inacceptable que aquest col·lectiu no pugui negociar la seva equiparació salarial i de treball —hores lectives— perquè l'augment serà idèntic al del professorat dels Centres Públics, amb la qual cosa la discriminació entre uns i altres, en la relació treball-salari, anirà creixent. I no cal oblidar que les negociacions dels convenis col·lectius entre treballadors i empresa han suposat sempre un esforç d'una de les dues parts i sempre la mateixa: la primera d'elles.

— Com totes les coses, aquesta Pre-L.O.D.E. és també perfectible. Així que, no preveu, encara a hores d'ara, com se superaran els problemes endèmics del nostre sistema educatiu; aules sobrecarregades d'alumnes a ambdós sistemes —públic i privat—, manca d'estímul, sous insuficients —sobretot a privada—, necessitats d'iniciatives de transformació i millora pe-

dagògiques, absència de mitjans tècnics per a ensenyar a l'altura del nostre temps, necessitats de reciclatge del professorat...

— Ens preocupa molt especialment l'excessiva tasca de reglamentació posterior. Són 14 les qüestions que queden obertes, i així com podem entendre totes les que afecten a competències de les Comunitats Autònomes —tema en el qual ja no ens hi volem aficar—, no ens passa el mateix en aspectes que pertoquen directa i concretament al funcionament i gestió dels centres. Buits sospitosos en quant a la manca de control de tot tipus d'ingressos per material didàctic i altres despeses, etc.

A què condueix aquest excés de reglamentació posterior?

a) A que succeeixi com l'any 1970 quan la L.G.E., que no se va arribar a desenvolupar reglamentàriament en molts i importants aspectes?

b) Que se desvirtui la filosofia de la llei pel seu consensuament posterior amb els interlocutors vàlids de sempre?

En conclusió, hem d'entendre l'educació com un servei públic o com un negoci privat? En el darrer cas, damunt de fer prosèlits s'han de treure uns saborosos beneficis per a seguir perpetuant aquest cicle viciat.

El projecte de L.O.D.E., que actualment és al Parlament, pot i ha d'arribar a ésser aquesta llei-marc que apuntàvem al començament. Llei-marc de convivència —i serà així en tant supera diferències i discriminacions anteriors—, i de modernització socials.

Aleshores sí podrem dir que hem avançat.

**La Junta de Govern
del Col·legi de Doctors i Llicenciats**

Director Provincial del M.E.C.: Opinió

A aquestes curtes ratlles voldria tractar l'aspecte més significatiu de la L.O.D.E. i que és el que fa referència al desenvolupament del punt 7.è de l'article 27 de la nostra Constitució on es diu «Els professors, els pares i, en el seu cas els alumnes intervindran en el control i en la gestió de tots els Centres sostinguts amb fons públics en la forma que la llei estableixi» i també al punt 5.è «...mijançant una programació general de l'ensenyament amb la participació col·lectiva de tots els sectors afectats...».

L'article primer de la Constitució diu que la sobirania nacional resideix en el poble espanyol del qual emanen els poders de l'Estat. Així, era de tot punt imprescindible que l'essència de la democràcia, la participació, entràs d'una manera seriosa en tots els centres que seran finançats amb fons públics.

L'escola és un instrument important de transmissió i generació de cultura i aquesta és la millor forma que tenen els ciutadans per defensar la seva llibertat i col·laborar a transformar la societat i una escola que

pretengui ésser aquest instrument només ho podrà aconseguir si adopta una estructura participativa com la que d'una forma generalitzada tenen ja als països europeus.

L'experiència sobre la participació que he pogut tenir des de que em trobo lligat a l'ensenyament puc dir que és enormement positiva: si serveix únicament de mostra cal dir que el passat mes de juny es varen canviar els directors de tots els centres públics amb l'única excepció dels que el tenien nomenat per més d'un any o bé eren del cos. En el procés hi varen intervenir claustres i consells de direcció i el procés va ésser, només amb dues excepcions, altament satisfactori.

Tenc una enorme fe que la comunitat escolar tant dels centres públics com privats sabrà, vencent aquelles dificultats que són pròpies de tota activitat humana, dur endavant l'hermosa tasca que la L.O.D.E. li confereix.

Andreu Crespi

**COL·LEGI OFICIAL DE DOCTORS I LLICENCIATS EN
FILOSOFIA I LLETRES I EN CIÈNCIES DE BALEARS**

PER UN COL·LEGI NOU

COL·LEGIAU-VOS